

Briuselis, 2016 m. gegužės 26 d.
(OR. en)

9373/16

JAI 480
DROIPEN 96
COPEN 173
RELEX 429
GENVAL 64
MIGR 98
SOC 348
COSI 93

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	5287/2/16 REV 2
Dalykas:	Tarybos išvadų dėl kovos su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais projektas

Priede pateikiamo Tarybos išvadų projekto tikslas – stiprinti tarpdisciplininį bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais ir pateikti pasiūlymų dėl prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, skirtų laikotarpio po 2016 m. kovos su prekyba žmonėmis strategijai, kurią Komisija ketina parengti. Išvadų projektas grindžiamas, be kita ko, 2015 m. įvykusių penkių praktinių seminarų ir 2016 m. sausio 18–19 d. Amsterdame surengtos konferencijos „TeamWork! Tarpdisciplininio bendradarbiavimo kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais stiprinimas“ rezultatais. Praktinius seminarus ir konferenciją surengė Nyderlandai, bendradarbiaudami su Liuksemburgu, Slovakija ir Malta.

Tarybos išvadų projektą, išdėstytą dokumento 5287/16 priede, pateikė pirmininkaujanti valstybė narė, ir jis buvo preliminariai aptartas 2016 m. vasario 3 d. įvykusiame Bendrųjų klausimų, įskaitant vertinimą, darbo grupės (GENVAL) posėdyje. GENVAL darbo grupė pareiškė iš esmės pritarianti Tarybos išvadų projektui su sąlyga, kad bus padaryti tam tikri kelių delegacijų pasiūlyti teksto pakeitimai. Atitinkami pakeitimai buvo įtraukti į Tarybos išvadų projektą ir vėl apsvarstyti 2016 m. kovo 16 d. GENVAL darbo grupės posėdyje, taip pat 2016 m. balandžio 18 d. Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) posėdyje. Minėti organai pritarė išvadų projektui su sąlyga, kad bus padaryti tam tikri neesminiai pakeitimai; šie pakeitimai buvo įtraukti į dokumentą, pateikiamą šio pranešimo priede.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Nuolatinių atstovų komiteto prašoma patvirtinti šį susitarimą ir pateikti šio pranešimo priede išdėstytą Tarybos išvadų projektą Tarybai priimti, įtraukiant jį į 2016 m. birželio 9-10 d. posėdžio darbotvarkės A dalį.

PROJEKTAS
TARYBOS IŠVADOS DĖL KOVOS SU
PREKYBA ŽMONĖMIS IŠNAUDOJIMO DARBE TIKSLAIS

- PABRĖŽDAMOS, kad nepaprastai svarbu kovoti su visų formų prekyba žmonėmis, be kita ko, trečiųjų asmenų išnaudojimu prostitucijos tikslams arba kitų formų seksualiniu išnaudojimu, priverstiniu darbu ar paslaugomis, įskaitant elgetavimą, taip pat vergovę ar į vergovę panašia praktika, tarnyste, išnaudojimu įtraukiant į nusikalstamą veiką arba organų išėmimu, ir kad šios pastangos turėtų būti dedamos toliau visu pajėgumu;
- PABRĖŽDAMOS, kad prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais yra ir sunki nusikalstamumo, dažnai organizuoto, forma, ir didelis pagrindinių teisių, nurodytų ES pagrindinių teisių chartijoje, pažeidimas ir kad daugybė asmenų – tiek vaikai, tiek suaugusieji – prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais aukomis tampa griebiantis, pavyzdžiui, smurto, grasinimų ar pasinaudojant asmens pažeidžiamumu, ir gali atsidurti nepakenčiamoje padėtyje;
- PRIPAŽINDAMOS, kad neteisėtas migrantų gabenimas ir prekyba žmonėmis yra dvi skirtingos nusikalstamumo formos, kurioms taikomos skirtingos teisinės sistemos ES ir tarptautiniu lygmeniu, kad abi šios nusikalstamumo formos gali būti tarpusavyje susijusios ir kad reikia imtis priemonių, kad neteisėtai atgabenti migrantai, ypač vaikai, netaptų prekybos žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais, aukomis, kadangi jie šiuo požiūriu gali būti pažeidžiami;

- PRIMINDAMOS JT protokolo dėl kovos su prekyba žmonėmis¹ ir Europos Tarybos konvencijos dėl veiksmų prieš prekybą žmonėmis² svarbą;
- PRIMINDAMOS Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/36/ES³ dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/52/ES⁵, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai, kuriose, be kita ko, numatyta priemonių darbdaviams, kurie sąmoningai įdarbina neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius, kurie yra prekybos žmonėmis aukos;
- PRIMINDAMOS Tarybos išvadas dėl kovos su besiformuojančių naujų formų prekyba žmonėmis ES valstybėse narėse;
- PRIMINDAMOS Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategiją 2012–2016 m.⁶, Tarybos išvadas dėl naujos Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategijos 2012–2016 m. ir minėtos strategijos įgyvendinimo laikotarpio vidurio ataskaitą⁷;
- PRIMINDAMOS atnaujintą ES vidaus saugumo strategiją, įskaitant Komisijos komunikatą dėl Europos saugumo darbotvarkės ir Europos migracijos darbotvarkę;

¹ Jungtinių Tautų protokolas dėl prekybos žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais, prevencijos, sustabdymo bei baudimo už vertinamąsi ja, papildantis Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą (2000 m., Palermas).

² Europos Tarybos sutarčių serija Nr. 197.

³ DK ši direktyva netaikoma.

⁴ OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

⁵ DK ši direktyva netaikoma.

⁶ Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategija 2012–2016 m., COM(2012) 286 final, 2012 m. birželio 19 d.

⁷ Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategijos 2012–2016 m. įgyvendinimo laikotarpio vidurio ataskaita, COM(2014) 635 final, 2014 m. spalio 17 d.

- AKCENTUODAMOS, kad prekybos žmonėmis sritį Taryba⁸ nurodė kaip vieną iš kovos su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu prioritetų 2014–2017 m. laikotarpiu, įgyvendinant kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklą;
- PABRĖŽDAMOS, jog svarbu skatinti deramą darbą Europos darbo rinkoje ir gerinti atitinkamų darbo teisės, darbo sąlygų ir darbuotojų saugos ir sveikatos srities tarptautinių, ES ir nacionalinių standartų laikymąsi ir jų laikymosi užtikrinimą, taip pat vykdyti nedeklaruojamo darbo prevenciją, atgrasymą nuo jo ir kovą su juo, kaip aptarta neseniai įvykusioje konferencijoje „Deramo darbo skatinimas“, kuri buvo surengta 2016 m. vasario 8–9 d. Amsterdamo;
- ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad dėl prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais atsiranda nesąžininga konkurencija, kenkianti įmonėms, kurios veiklą vykdo visiškai laikydamosi taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų;
- AKCENTUODAMOS Europos Komisijos ir ES agentūrų jau įdėtas pastangas vykdant kovą su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais;
- PALANKIAI VERTINDAMOS valstybių narių įdėtas pastangas, įskaitant, be kitų pavyzdžių, specialių tyrimo padalinių, kompetentingų prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais srityje, sukūrimą;
- PALANKIAI VERTINDAMOS Europolo ir Eurojusto darbą, atliktą kovos su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais srityje, tačiau kartu atkreipdamos dėmesį į tai, jog panašu, kad yra daugiau galimybių plėsti Europolui teikiamos informacijos mastą ir didinti su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais susijusių atvejų, kuriuos turėtų tirti Eurojustas, skaičių;
- PALANKIAI VERTINDAMOS leidinį „TeamWork! Specialistams skirtas tarpdisciplininio bendradarbiavimo kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais vadovas“, kuris yra grindžiamas valstybių narių ekspertų pasiūlymais ir kurį parengė Tarybai pirmininkavusi, pirmininkaujanti ir pirmininkausiančios valstybės narės (Liuksemburgas, Nyderlandai, Slovakija ir Malta) bei konferencijos „TeamWork!“, surengtos 2016 m. sausio 18–19 d. Amsterdamo, dalyviai,

⁸ Dok. 12095/13.

Europos Sąjungos Taryba ir Taryboje posėdžiavusios valstybės narės

PABRĖŽIA, jog svarbu, kad valstybių narių ir ES agentūrų bendradarbiavimas kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais vyktų taikant visapusišką ir tarpdisciplininį tarpvalstybinį požiūrį, kuris apimtų tiek viešąjį sektorių – ir visų pirma teismines institucijas ir prokuratūrą, policiją bei kitas kriminalinių tyrimų tarnybas, darbo, socialinių klausimų, sveikatos ir kitų sričių inspekcijas, pasienio tarnybas, imigracijos tarnybas, ambasadas ir konsulines tarnybas, vietas ir regionines valdžios institucijas ir mokesčių administratorius, – tiek privatųjį sektorių, įskaitant bendroves, jų tiekėjus ir subrangovus, profesines sąjungas bei pilietinę visuomenę;

AKCENTUOJA, jog svarbu, kad Europos Komisija priimtų prekybos žmonėmis panaikinimo Europos darbotvarkę (pratęsiančią dabartinę ES kovos su prekyba žmonėmis darbotvarkę), kad būtų toliau kovojama su visų formų prekyba žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais,

todėl DARO IŠVADĄ, kad šiais veiksmais būtų prisidėta prie stipraus atkirčio prekybai žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, ir

PRAŠO KOMISIJOS:

- į naująją prekybos žmonėmis panaikinimo Europos darbotvarkę (laikotarpio po 2016 m. kovos su prekyba žmonėmis strategiją) irgi įtraukti tarpdisciplininių priemonių ir veiksmų, skirtų kovai su prekyba žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais, pavyzdžiui, susijusių su bendrovių veikla ir jų tiekimo grandine, ir šioje darbotvarkėje remti visų formų prekybos žmonėmis aukas, visų pirma pasitelkiant šias priemones:
 - toliau skatinant keistis geriausios praktikos vykdant tarpdisciplininį bendradarbiavimą pavyzdžiais, kad prekybos žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais, aukoms – tiek vyrams, tiek moterims, suaugusiesiems ir vaikams⁹, individualioms aukoms ir jų grupėms – būtų teikiama pagalba, parama ir būtų atlyginama žala;
 - į Vizų vadovą įtraukiant geriausios praktikos pavyzdžių, kaip tvarkant prašymus išduoti vizą atpažįstami prekybos žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais, požymiai;
 - skatinant valstybes nares intensyviau dalytis geriausios praktikos ir priemonių pavyzdžiais, kaip mažinama prekių ir paslaugų, kurias pagamina ir teikia prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais aukos, paklausa;
 - toliau stiprinant koordinuotus ES išorės kovos su prekyba žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais, veiksmus;
 - skatinant bendradarbiavimą su bendrovėmis, įskaitant tiekėjus ir subrangovus, ir profesinėmis sąjungomis siekiant kovoti su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais;

⁹ Pagal Direktyvos 2011/36 dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos 2 straipsnio 6 dalį „vaikas“ – jaunesnis nei 18 metų asmuo.

- toliau teikiant tinkamą finansavimą veiklai, kuria siekiama kovoti su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, visų pirma:
 - skatinti valstybių narių tarpusavio praktinį ir operatyvinių bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, pavyzdžiui, įgyvendinant bendrų patikrinimų projektus;
 - rengti ir įgyvendinti informuotumo apie prekybą žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais didinimo kampanijas, skirtas specialistams ir plačiajai visuomenei, ir užmegzti ryšius su pažeidžiamomis grupėmis siekiant gilinti jų žinias apie jų teises;
 - visapusiškai įtraukti darbo ir kitas inspekcijas ir vietas bei regionines valdžios institucijas, atitinkamais atvejais bendradarbiaujant su Regionų komitetu, į tarpdisciplininį (ES) bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, pavyzdžiui, skatinti taikyti administracinį požiūrį kovojant su tokios formos išnaudojimu;
- toliau koordinuojant veiksmus su tarptautinėmis organizacijomis ir kitomis Europos įstaigomis, visų pirma Europos Tarybos ekspertų prekybos žmonėmis klausimais grupe (GRETA), ir visapusiškai pasinaudojant jų stebėsenos ataskaitomis.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

- visiškai įgyvendinti Direktyvą 2011/36/ES¹⁰ ir užtikrinti, kad visi nukentėję asmenys turėtų galimybę pasinaudoti šia direktyva jiems suteiktomis teisėmis, taip pat imtis veiksmingų prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais prevencijos veiksmų ir vykdyti prekyautojų žmonėmis baudžiamąjį persekiojimą; ir visiškai įgyvendinti Direktyvą 2009/52¹¹;
- apsvarstyti galimybę ratifikuoti Tarptautinės darbo organizacijos 1930 m. Konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo 2014 m. protokolą, kaip susitarta Tarybos sprendimu (ES) 2015/2071¹²;
- stiprinti nacionalinį ir tarpvalstybinį tarpdisciplininį bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, be kita ko, kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo kontekste, įtraukiant įvairiausius suinteresuotuosius subjektus į veiklą, susijusią su šia sritimi, įtrauktą į operatyvinių veiksmų planą, skirtą vienam iš ES kovos su nusikalstamumu prioritetų – prekybai žmonėmis, kovos su prekyba žmonėmis tyrimų padaliniais suteikiant jiems reikalingų priemonių, kad jie galėtų atlikti savo vaidmenį ir nacionaliniu, ir ES lygmeniu, ir kai įmanoma bei reikia sukuriant tinkamas bendras tyrimų grupes pagal nacionalinę teisę;
- iniciatyviai vykdyti finansinius tyrimus visais prekyba žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais, atvejais siekiant surinkti įrodymų, nustatyti nusikalstamas organizacijas, surinkti finansinės žvalgybos informacijos, nustatyti, įšaldyti ir konfiskuoti nusikalstamu būdu įgytą turtą;
- kai įmanoma, bendrai vykdyti vienu metu informuotumo didinimo kampanijas kilmės ir paskirties šalyse siekiant mažinti prekių ir paslaugų, pagamintų ir teikiamų prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais aukų, poreikį ir atgrasyti nuo tokių prekių ir paslaugų tiekimo ir teikimo;
- teikti mokymą (specializuotą ir tarpdisciplininį mokymą), skirtą visų atitinkamų institucijų ir organizacijų, taikančių tarpdisciplininį požiūrį, specialistams, be kita ko, mokant, kaip aptikti, nustatyti prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais atvejus, rinkti apie tai įrodymus ir už tai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir kaip padėti prekybos žmonėmis aukoms reikalauti savo teisių;

¹⁰ DK ši direktyva netaikoma.

¹¹ DK ši direktyva netaikoma.

¹² OL L 301, 2015 11 18, p. 48.

- teikti finansavimą ir pakankamai išteklių veiksams, kuriais kovojama su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, vykdyti ir aukų poreikiams bei teisėms;
- darbo ir kitoms inspekcijoms suteikti reikalingų priemonių, kad jos galėtų atlikti savo vaidmenį vykdant tarpdisciplininį bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais nacionaliniu ir ES lygmenimis, pavyzdžiui, parengti ES katalogą, kuriame būtų išsamiai aprašyti atitinkamų inspekcijų įgaliojimai ir nurodyti jų atstovai ryšiams, inspektorių komandiravimas į kitų valstybių narių inspekcijas ir būdai, kaip keistis patirtimi, geriausios praktikos pavyzdžiais ir tendencijomis; ir tuo tikslu:
- išnagrinėti galimybes sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam darbo ir kitų inspekcijų bendradarbiavimui, pavyzdžiui, galimybes sukurti ES darbo ir kitų inspekcijų tinklą, skirtą prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais klausimams, ir rengti šio bendradarbiavimo palaikymo priemones.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS labiau remti nusikalstamų veikų tyrimus ir teisminį bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais ir kartu su privačiuoju sektoriumi skatinti prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais prevencijos priemones, įskaitant praktiką ir normas.

PRAŠO ŠIŲ ES AGENTŪRŲ:

- Europos prieglobsčio paramos biuro: užtikrinti, kad prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais reiškinys būtų įtrauktas į priemones, kurios rengiamos siekiant nustatyti prekybos žmonėmis aukas prieglobsčio suteikimo procedūrose;
- Europolo: remti valstybių narių teisėsaugos institucijų tarpdisciplininį bendradarbiavimą prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais klausimais, pavyzdžiui, įtraukiant darbo inspektorius ir kitus susijusius suinteresuotuosius subjektus į Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis tarpdisciplininės platformos (EMPACT) posėdžius prekybos žmonėmis klausimais, operatyvinius posėdžius ir veiksmų dienas šia tema; ir padėti valstybėms narėms iniciatyviai vykdyti finansinius tyrimus visais prekyba žmonėmis, be kita ko, išnaudojimo darbe tikslais, atvejais ir dalytis žiniomis, kaip rinkti įrodymus, nustatyti nusikalstamas organizacijas, rinkti finansinę žvalgybos informaciją, nustatyti, įšaldyti ir konfiskuoti nusikalstamu būdu įgytą turtą, įtraukiant visus susijusius suinteresuotuosius subjektus, pvz., finansinės žvalgybos padalinius, prokuratūras, mokesčių administratorius ir finansų įstaigas.

- FRONTEX: toliau plėtoti rizikos profilius, skirtus sienos apsaugos pareigūnams, kad jie galėtų prie oro, sausumos ir jūrų sienų nustatyti galimas prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais aukas ir vykdytojus;
- Eurojusto: toliau padėti valstybėms narėms koordinuoti teisminį tarpvalstybinį bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais ir prisidėti stiprinant bendrus valstybių narių pajėgumus šioje srityje, be kita ko, atitinkamai didinant prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo už tai atvejų skaičių;
- CEPOL, ETMT ir EIGE: užtikrinti reguliary ir tinkamą mokymą, skirtą kovai su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, be kita ko, mokant, kaip aptikti, nustatyti prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais atvejus, rinkti apie tai įrodymus ir už tai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, atitinkamais atvejais suburiant policijos tarnybas, darbo inspekcijas ir kitas vyriausybės agentūras.

PALANKIAI VERTINA tyrimą dėl teismų praktikos, susijusios su prekyba žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, tyrimą dėl grupių, kurioms kyla didelė rizika tapti prekybos žmonėmis aukomis, ir tyrimą dėl prekybos žmonėmis prevencijos iniciatyvų, kuriuos apskelbė Europos Komisija, taip pat Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ataskaitą dėl ekstremalių išnaudojimo darbe formų ir bendrą darbą su Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu rengiant geriausios praktikos vadovą¹³, skirtą darbo rinkos tarpininkams, siekiant užkirsti kelią prekybai žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, ir PRAŠO visų suinteresuotųjų subjektų visų pirma rengti ir platinti atitinkamus tikslinius žinynus ir vadovus.

PRAŠO pirmininkaujančios valstybės narės, Komisijos ir visų atitinkamų ES agentūrų ir organų reikiama ir tinkama atvejais informuoti Tarybą apie pažangą, padarytą įgyvendinant šias išvadas.

¹³ Dar nepaskelbta.